

Rumänien har ordet! Seminarie- och monterprogram

HAR ORDET!

TORSDAG 26 september

11.30 - 11.50 Rumäniens monter C02:02

Invigning av den rumänska montern

Kom och fira med oss Rumäniens medverkande som temaland på årets Bokmässan i Göteborg!

Invigningstal av **Dan Shafran**, Direktör för Rumänska kulturinstitutet i Stockholm, **Lilian Zamfiroiu**, Ordförande för Rumänska kulturinstitutet i Bukarest, **Maria Källsson**, Mässansvarig för Bokmässan, **Androulla Vassiliou**, EU-kommissionär för utbildning, kultur, flerspråkighet och ungdom, **Răduța Matache**, Rumäniens ambassadör i Sverige. Panflöjtsartisten **Dana Dragomir** spelar rumänsk musik.

13.00-13.45 Seminarielokal K1, plan 2

Vad är unikt med den rumänska litteraturen?

Mircea Cărtărescu har lite gemensamt med **Norman Manea**, och Norman Manea med **Gabriela Adameșteanu**. Och så ska det vara, konstens stora röster är alltid unika. Men om man vill framkalla en abstrakt bild av rumänsk litteratur genom tiderna brukar vissa begrepp dyka upp: avantgarde, galghumor, exil. Därför känns det ändå relevant att fråga dessa, på var sitt sätt unika författare, om det finns underströmmar som rör vid allt inom rumänsk litteratur, historia eller samhälle och som gör att Cărtărescus, Maneas och Adameșteanus böcker låter precis som de gör. **Marius Chivu**, författare och en av Rumäniens mest inflytelserika litteraturkritiker, medverkar också i samtalet. Moderator: **Jonas Ellerström**, förläggare.

Språk: engelska

14.00-15.00 Rum för poesi

En timme Rumänien

Mircea Dinescu (Bengt Berg läser), **Bengt Berg**, **Marius Chivu** (Cecilia Hansson läser), **Mircea Cărtărescu** (Inger Johansson läser)

14.00-14.45 Seminarielokal H1, plan 2

En flytande värld av ord: minoritetsspråk i en globaliserad litteratur

Översättningar och översättare har nyckelroller i skyddet och främjandet av språklig och kulturell mångfald. Författare och översättare från en rad europeiska länder diskuterar här hur viktiga minoritetsspråken är för den kulturella identiteten och globaliseringens betydelse för översättningar. Medv.: översättarna **Laimantas Jonušys**, Litauen, **Dorota Jovanka Ćirić**, Polen, och **Tora Hedin**, Sverige, samt författarna **Florina Ilis**, Rumänien,

Pavel Zajíček, Tjeckien, **Mícheál Ó Conghaile**, Irland, och **Afonso Cruz**, Portugal.
Moderator: **Gunnar Bolin**, kulturkorrespondent.

Språk: engelska

Arr: International Cultural programme Centre in Lithuania, Romanian Cultural Institute, Czech Centres, Dublin Unesco City of Literature, British Council in Portugal, Wrocław-European Capital of Culture 2016/ European Literature Nights project

14.30-14.50 Seminarielokal J2, plan 2

Den rumänske fotografen Carol Popp de Szathmari

1903 fick Kungliga biblioteket genom en donation av Prins Eugen 30 fotografier tagna av den internationellt kände konstnären och den första krigsfotografen Carol Popp de Szathmari (1812 -1887). **Dan Shafran** visar och berättar om samlingen.

Arr: Kungliga Biblioteket

15.00-15.45 Seminarielokal H1, plan 2

Varför skriva och läsa noveller?

The New York Times förkunnade i början på året att novellen är den ideala litterära genren i den nya digitala världen. Det är en tradition som går tillbaka till de antika grekerna och som i våra tider har sysselsatt många prosaförfattare. Vissa, som Hemingway, Carver, Borges eller Munro, har specialiserat sig på kortformatet och gjort den till en konst. Med vad är det för speciellt med noveller förutom formatet och hur påverkar formatet själva innehållet? Svar ges av de rumänska författarna **Gabriela Adameşteanu**, **Daniela Crăsnaru** och **Dan Lungu**, som medverkar i antologin *Skräpliv*.
Moderator: **Jens Liljestrand**, författare och litteraturkritiker.

I samarbete med 2244

15.00-15.45 Seriescenen

Rumänska serier: från guldåldern via gatan till museet

Rumänska serieskaparen **Alexandru Ciubotariu** i samtal med Serietekets **Anders Lundgren** om den rumänska seriens nuvarande och historia. I hemlandet är Ciubotariu känd för sin Kvadratiske Katt, ett omtyckt stadsdjur som man kan skymta på Bukarests gator samt i Rumäniens första gatukonstbok, utkommen 2010. Ciubotariu's engagemang i Rumäniens seriehistoria resulterade 2011 i skapandet av ett temporärt Seriemuseum som hystes i Bukarests Museum för Modern Konst och som sedan dess har fortsatt som ett personligt projekt.

I samarbete med Serieteket - Kulturhuset, Seriefrämjandet

15.20-15.30 Mat och Trädgård

Mat och Litteratur

Den rumänske poeten **Mircea Dinescu**, belönad med ett flertal litterära priser i Rumänien, programledare för rumänska TV-serien "Politik och delikatesser" bjuder mässans publik på utsökt traditionell rumänsk mat.

15.30-16.00 Rumäniens monter C02:02

Rumänskundervisning vid svenska universitet

Medv.: **Coralia Diftvall**, Lektor i rumänska vid Lunds universitet och **Ingmar Söhrman**, Professor i romanska språk vid Göteborgs universitet

Alf Lombard började undervisa i rumänska i Lund i slutet av 30-talet och sedan dess har språket undervisats någorlunda regelbundet där, numera huvudsakligen på distans, med ett 100-tal studenter per år på olika nivåer.

16.00-16.30 Rumäniens monter C02:02

Den flygande röda katten berättar

Cristiana Radu och **Irina Dobrescu** från Clubul Ilustratorilor, den rumänska illustratörsklubben, presenterar den nutida illustrationsscenen i Rumänien.

Språk: engelska.

I samarbete med pionier press

16.00–16.45 Seminarielokal J1, plan 2

I österled

Efter järnridåns fall har länderna i Östeuropa återknutit till det gemensamma europeiska kulturarvet, men också tagit med sig erfarenheterna av 50 års liv i kommunismens skugga. Samtidigt möter vi genom litteraturen nya generationer av européer i öst och väst som söker sin plats och sin identitet i ett sammanhang som tidigare dominerats av ett litet antal kulturella och ekonomiska europeiska stormakter. Med utgångspunkt i litteraturutbytet mellan Sverige och Rumänien belyser översättarna **Anders Bodegård** och **Sophie Sköld** och förläggaren **Jonas Ellerström** vilka förutsättningar som styr vad som översätts och ges ut från länderna i Östeuropa. Hur agerar förlagen, vilken betydelse har olika nationella stödordningar och hur ser översättarnas roll ut? Moderator: **Stefan Ingvarsson**, översättare.

Arr: Översättarcentrum

16.30-17.00 Rumäniens monter C02:02

Öster om öst och Miskati griper in

La est de est (Öster om öst) av Anuța Vârsta och *Miskati intervine* (*Miskati griper in*) av Livia Rusz är två nya barn- och ungdomsböcker utgivna av mikroförlaget pionier press. Nikita och Min-Ge leker med orden i två vit skilda språk, rumänska och koreanska som löper parallellt i boken medan tvillingarna Misu och Kati hjälper Askungen att snabbare få sin prins som lever i ett kungadöme som påminner om diktator Ceaușescus Rumänien.

Medv.: **Arina Stoenescu**, förläggare och formgivare

I samarbete med pionier press

17.00–17.30 2244 i Bonniermontern

Minnet och skulden – det förflutnas närvaro i nuet

Förläggaren **Ingemar Nilsson** samtalar med författarna **Gabriela Adameșteanu**, **Daniela Crăsnaru** och **Dan Lungu** om antologin *Skräpliv* och den rumänska berättarkonsten idag.

I samarbete med 2244

FREDAG 27 september

10.00-10.30 Rumäniens monter C02:02

Jag ska bygga ett hus åt oss vid världens ände...

Kraften att överleva och förmågan att älska - ett samtal om **Cătălin Dorian Florescu** romanvärld mellan den rumänsk-schweiziske författaren och förläggaren **Ingemar Nilsson**.

Språk: engelska

I samarbete med 2244, Schweiziska Ambassaden och Pro Helvetia

10.00-10.25 Lilla Scenen, Internationella torget

Mircea Cărtărescu: Minnets signaler

Mircea Cărtărescu om sin senaste bok på svenska, *Travesti*. Mircea Cărtărescu är en av de främsta litterära uttolkarna av sitt land Rumänien. Han samtalar med **Kristina Henschen** om minnets signaler och det sätt på vilket romanens huvudperson har några likheter med författaren. Han kommer också att beröra hela sitt författarskap.

Språk: engelska

I samarbete med Lilla Scenen/Internationella Torget och Albert Bonniers Förlag

10.30-11.00 Rumäniens monter C02:02

Constantin Karadja: en svensk-rumänsk hjälte av samma kaliber som Raoul Wallenberg och Oskar Schindler

Karadja var en rumänsk prins, diplomat och bibliofil, som räddade 51 000 rumänska judar under andra världskriget. Släktingen **Rozita Auer** berättar.

11.00-11.20 Internationella torget

Kvinnliga journalister i ett gränslöst Europa

Hur fria och rörliga är egentligen unga kvinnliga journalister med mångkulturell bakgrund i dagens Europa? Ett samtal om utmaningar och möjligheter. Medv.: **Alexandra Pascalidou** och **Dana Grigorcea** (Rumänien/Schweiz).

I samarbete med Schweiziska Ambassaden och Pro Helvetia

11.00-11.30 Rumäniens monter C02:02

Bortom boken

Formgivaren **Arina Stoenescu** och serietecknaren **Alexandru Ciubotariu** samtalar om Sagohuset Harap Alb, direkt inspirerat av Junibacken i Stockholm, och Seriemuseet i Bukarest, två spännande nya projekt som tar illustrationen och serien bortom boken.

Språk: engelska

I samarbete med pionier press och Sagohuset Harap Alb

11.00-11.45 Seminarielokal K1, plan 2

Ett förflutet som spökar

Den mångprisade rumänske författaren **Norman Manea** återkommer till Bokmässan med sin senaste bok *Lyan* – en roman som granskar den rumänska författardiasporan i USA och de skelett man har i garderoben långt efter att man förvandlats från en östeuropeisk flykting till en respekterad amerikansk medborgare. Vi möter en världsberömd

religionsprofessor med högerextrema sympatier, hans bästa lärning som blir mystiskt mördad på en toalett, samt några ungdomsvänner vars öden fortsätter att korsas på olika kontinenter. Samtalspartner: **Agneta Pleijel**, författare.

Språk: engelska

I samarbete med 2244

11.00-11.45 Debattscenen

Hur får vi bort tiggeriet?

Romer vallfärdar från Rumänien och övriga Balkan till nordeuropeiska städer som Göteborg. Hur ska samhället och allmänheten agera och hur ska romerna försörja sig? Gatutidningen Faktum, som säljs av hemlösa och andra i socialt utanförskap - däribland ett 70-tal romer - bjuder in till ett panelsamtal med experter och makthavare. Medv.: **Dezideriu Gergely** på European Roma Rights Centre och tidigare rådgivare i romafrågor för den rumänska regeringen, **Lee Saville**, som framgångsrikt jobbat med att göra romska lokalsamhällen i Rumänien självförsörjande, representanter för svensk polis, andra myndigheter och politiska beslutsfattare.

I samarbete med Faktum

11.30-12.00, Rumäniens monter C02:02

Två språk, flera möjligheter

Den designerdrivna mikroförlaget pionier press startade 1991 med fokus på konstnärsböcker, experimentell typografi samt tvåspråkiga barn- och ungdomsböcker och har sedan starten använt förlagsverksamheten som en plattform för utforskande av boken som objekt, och som kommersiell och kulturell artefakt. Tvåspråkighet är för många av dagens barn en naturlig del av uppväxttiden. Vad innebär det och vilka möjligheter skapas i möten mellan flera språk?

I samarbete med pionier press

12.00-12.30, Rumäniens monter C02:02

Release för Himlen i magen

Ioana Nicolaie, aktuell på svenska med en prosalyrisk bok om en första graviditet, samtalar med sin förläggare **Madeleine Grive** och sin översättare **Inger Johansson** om denna yttersta upplevelse i en kvinnas liv, med allt det innebär: det sublima och det besvärliga, det andliga och det kroppsliga, glädjen och ångesten.

I samarbete med 10TAL Bok

13.00-13.45 Seminarielokal K1, plan 2

Inne i en författarhjärna

Flera litteraturkritiker har påstått att Mircea Cărtărescu böcker ger den "njutningsfulla" känslan av att få kliva in i författarens hjärna. En hjärna befolkad av mytologiska, hallucinatoriska varelser och av fantastiska symboler som fjärilar, bländande ljus, labrynter, ändlösa mattor och dörrar som leder in i andra tidsdimensioner. **Mircea Cărtărescu** samtalar med **Sara Danius** om ett författarskap som har beskrivits som "mäktigt" och "storslaget", "en berusande läsoplevelse" och "ett flöde med magnetisk närvaro".

Språk: engelska

14.00–14.20 Seminarielokal F3, plan 2

Vägen från svenskstuderande till översättare

Litteraturutredningen visar på betydelsen av svenskundervisning i utlandet för att få fram kvalificerade översättare och för spridningen av svensk litteratur i världen. Vilka hinder och möjligheter har översättare idag? Efter deckarvågen, vad kommer då att premieras? Ett samtal mellan **Björn Apelkvist**, svensklektor i Bukarest, och **Simona Țețea**, översättare. Moderator: **Barbara Voors**, Svenska institutet.

Arr: Svenska institutet

14.00-14.45 Rumäniens monter C02:02

Feminismens olika språk. Ett samtal mellan tre feministiska författare från Öst-, Väst- och Centraleuropa

Medv.: **Gabriela Adameșteanu**, **Ana Luísa Amaral**, **Marlene Streeruwitz** och **Yvonne Ihmels**.

Språk: engelska

I samarbete med Instituto Camões, Österrikes Ambassad och Kulturtidskriften Cora

14.00-15.00 Rum för poesi

En timme Rumänien

Svetlana Cârstea (Athena Farrokhzad läser på svenska), **Daniela Crăsnaru** (Jonas Ellerström läser på svenska), **Athena Farrokhzad**.

15.00-15.45 Seminarielokal K1, plan 2

Författarens engagemang i den publika debatten

När ett samhälle får problem är det oftast författare som kastar sig in i den offentliga debatten och kämpar för rättvisa. Engagemanget riskerar att överskugga författarskapet och utsätta författaren för allt från offentligt hat till livsfara, särskilt i autokratiska stater. Vissa vägrar att iklä sig den rollen och menar att de har rätt till sitt elfenbenstorn liksom vilken medborgare som helst. Andra anser att författare har en skyldighet att till varje pris vara engagerade i samhället. Problematiken diskuteras av **Mircea Cărtărescu** och **Norman Manea** som själva upplevt alla sidor av sitt engagemang. Moderator: **Björn Wiman**.

Språk: engelska

15.10-15.30 Aftonbladets monter

Skruvstädsblommans ansikte

Svetlana Cârstea läser tillsammans med sin översättare Athena Farrokhzad ur diktsamlingen *Skruvstädsblomman*, som precis kommit på svenska på Rámus förlag. Med ett brutalt bildspråk och en lek med historiens och samtidens sätt att framställa arbetarens styrka, skildras här ett tillstånd både i samhället och kroppen som kanske är flickans, kanske pojkens, kommunismen eller kommunismens fall.

Arr. Aftonbladet kultur och Rámus förlag

16.00-16.30 Rumäniens monter C02:02

Minnets föremål

Vad är det för sorts minnen om kommunismen som dyker upp i postkommunistiska Rumänien? Genom att använda en samling vardagliga hushållsföremål som fönstren in i

det förflutna presenterar antropologen **Alyssa Grossman** från Göteborgs universitet sin pågående forskning om hur Bukarestbor tittar tillbaka på 45 år av kommuniststyre, två decennier efter revolutionen 1989.
Språk: engelska

16.30-17.00 Rumäniens monter C02:02

Ett liv i skrivande - möt författaren och människan Mircea Cărtărescu i samtal med poeten Cecilia Hansson

I verk som *Orbitor* och *Travesti* utforskar Mircea Cărtărescu det mänskliga medvetandet och i sin *Dagbok 1994-2003* skildrar han ur ett personligt perspektiv en omvälvande period i Rumäniens historia efter Ceaușescus fall. Hur har skrivandet och livet inspirerat varandra? Och hur har Cărtărescu som författare och person påverkats av den nuvarande politiska situationen i Rumänien?
Språk: engelska

17.00-17.30 Rumäniens monter C02:02

Bengt Berg om Rumänien

Författaren och riksdagsledamoten **Bengt Berg** samtalar med Rumänska kulturinstitutets direktör **Dan Shafran** om sina kulturella kopplingar med och erfarenheter av Rumänien.

17.00–17.45 Seminarielokal J1, plan 2

Mutter Courage och hennes döttrar: kvinnliga livsöden i dagens tyskspråkiga litteratur

Österrikiska **Angelika Reitzer** berättar i sin nya bok *Hos oss* om en ung kvinna som söker sin plats i livet efter familjens sönderfall. Schweizisk-rumänska **Dana Grigorceas** *Baba Rada* handlar om en modern Mutter Courage och hennes familj i samhällets utkant i Rumänien efter Ceaușescu. Båda är fränt samhällskritiska och vänder upp och ner på traditionella livsmönster i sina närgångna kvinnoporträtt. Angelika Reitzer och Dana Grigorcea samtalar kring litterär gestaltning av kvinnors skiftande livsvillkor i dagens Europa. Moderator: **Irina Hron-Öberg**, Lektor i tyska vid Stockholms universitet.
Språk: tyska
Arr: Schweiziska Ambassaden, Pro Helvetia och Österrikes ambassad

LÖRDAG 28 september

10.00-10.25 Bonniermontern

Mircea Cărtărescu signerar

Arr. Albert Bonniers Förlag

10.00–10.30 Litteraturscenen

Mina rumäner: Fyra mässaktuella författare i översättning

Medv.: **Inger Johansson**

Arr. Författarcentrum och Sveriges Författarförbund

10.00-10.30 Rumäniens monter C02:02

Två språk, flera möjligheter

Den designerdrivna mikroförlaget pionier press startade 1991 med fokus på konstnärsböcker, experimentell typografi samt tvåspråkiga barn- och ungdomsböcker och har sedan starten använt förlagsverksamheten som en plattform för utforskande av boken som objekt, och som kommersiell och kulturell artefakt. Tvåspråkighet är för många av dagens barn en naturlig del av uppväxttiden. Vad innebär det och vilka möjligheter skapas i möten mellan flera språk? Medv.: **Arina Stoescu**, förläggare och formgivare.

I samarbete med pionier press

10.30-11.00 Rumäniens monter C02:02

Öster om öst och Miskati griper in

La est de est (Öster om öst) av Anuța Vârsta och *Miskati intervine* (*Miskati griper in*) av Livia Rusz är två nya barn- och ungdomsböcker utgivna av mikroförlaget pionier press. Nikita och Min-Ge leker med orden i två vit skilda språk, rumänska och koreanska som löper parallellt i boken medan tvillingarna Misu och Kati hjälper Askungen att snabbare få sin prins som lever i ett kungadöme som påminner om diktator Ceaușescus Rumänien. Medv.: **Arina Stoescu**, förläggare och formgivare.

I samarbete med pionier press

11.00-11.45 Seminarielokal H1, plan 2

Hur gestaltas romer i skönlitteraturen?

Romer är onekligen ett av världens mest utsatta folk: ständigt bortjagade, utvisade från stora delar av Europa redan på 1500-talet, förslavade i andra delar, decimerade under nazisterna, utslutna från samhället under kommunisterna, utnyttjade av kriminella organisationer i den nya, öppna Europa. I skönlitteraturen gestaltas romerna ofta som kämpande människor i samhällets utkant, men också som färgstarka personligheter i djup förtrohet med naturens uråldriga lagar. **Cătălin Dorian Florescu**, **Elisabeth Hjorth** och **Varujan Vosganian**, tre författare som skriver om romer i sina aktuella böcker, samt **Dezideriu Gergely**, VD för European Roma Rights Centre (ERRC) i Budapest, diskuterar hur olika myter om romerna lever vidare i samtida litteratur. Moderator: **Klas-Göran Karlsson**, historiker och författare.

Språk: engelska

I samarbete med Norstedts, Schweiziska Ambassaden och Pro Helvetia

11.20-11.40 Internationella torget

Att skriva om och under förtryck

Mircea Cărtărescu är en av Rumäniens stora författare. Under många år skrev han bakom järnridån, under censur. **Sofi Oksanen** är den uppmärksammade finska författaren som i sina böcker om det ockuperade Estland skildrar förtryck, dubbelmoral och förräderi.

Språk: engelska

I samarbete med Albert Bonniers Förlag

11.30-12.00 Rumäniens monter C02:02

Björn Apelkvist: Den kulturella bildningen som livsform - om Noicas filosofiska skola i Karpaterna

Filosofen Constantin Noica samlade på 70- och 80-talet en grupp unga intellektuella och skapade en upplyst oas mitt i den kommunistiska diktaturens mörkaste natt. I Gabriel Liiceanus *Dagbok från Paltinis* dokumenterades denna fascinerande andliga verksamhet på ett personligt sätt, i ett verk som kommit att bli en viktig milstolpe i den rumänska samtidsliteraturen.

12.00-12.30 DN-montern

Samtal mellan Mircea Cărtărescu, Norman Manea och Björn Wiman

Språk: engelska

Arr. Dagens Nyheter

12.00-12.30 Rumäniens monter C02:02

Dagg på stjärnan

Ett samtal mellan den rumänskfödda ungerska poeten **Sándor Kányádi** och hans översättare **Ove Berglund**. Poeten signerar sina böcker.

I samarbete med Balassi Institutet

12.30-13.00 Rumäniens monter C02:02

Ingmar Söhrman: Rumänska författare och artister i Frankrike

Hur kommer det sig att Frankrike dragit till sig en följd av den rumänska kulturens stora namn? Exempel är författarna Eugène Ionesco, E. M. Cioran, Paul Goma och dirigenten Sergiu Celibidache, som även var verksam i Sverige.

13.00-13.45 Seminarielokal J1, plan 2

Armeniska öden

Om armeniska folkmordet vet vi fortfarande otroligt lite, trots att det var en av 1900-talets värsta katastrofer, med minst en miljon dödsoffer och otaliga flyktingar. **Varujan Vosganians** kritikerrosade *Viskningarnas bok* har fångat in armeniska röster skingrade över hela världen – från författarens egen familj strandsatt i östra Rumänien, i en annan diktatur, till de som tagit sin tillflykt till Sydamerika eller de som trott på den kommunistiska propagandan och tagit sig till den sovjetiska delrepubliken Armenien. Författaren samtalar med **Ola Larsmo** om Armeniens bortglömda döda, men också om överlevarna och om hur de har lyckats omplantera sina uråldriga traditioner i främmande marker.

Språk: engelska

I samarbete med 2244

13.30-14.00 Rumäniens monter C02:02

Två litterära gestalter från 1900-talets Rumänien och Portugal

E. M. Cioran (1911–1995) och Fernando Pessoa (1888–1935) översätts, kommenteras och citeras allt mer. De innehar närmast kultstatus och ses ibland som emblem för den rumänska respektive den portugisiska kulturen.

Medv.: **Patricio Ferrari**, **Dinu Flămând** och **Marianne Sandels**.

Språk: engelska

I samarbete med Instituto Camões

14.00-14.30 Rumäniens monter C02:02

Den rumänska fascismen: Rörelsen som utmanade 1900-talet

Presentation av **Henrik Arnstad**, författare till *Älskade fascism*

14.00-14.45 Seminarielokal H1, plan 2

Är exilen en del av rumänsk litteratur?

Hur många vet att Paul Celan, E. M. Cioran, Eugène Ionesco, Herta Müller och Tristan Tzara är födda i Rumänien? Och vad spelar det för roll att de är det? Vad tar man med sig till ett nytt land och ett nytt språk? Har den rumänska litteraturen rätt att göra anspråk på sina bortflyttade barn? Och är exillitteratur en oupplöslig del av just rumänsk litteratur? Svar ges av tre unga och framgångsrika exilförfattare från Rumänien: **Cătălin Dorian Florescu**, författare till den prisbelönta *Jacob beslutar sig för att älska* (bosatt i Schweiz), **Dana Grigorcea** (bosatt i Schweiz) och **Felicia Mihali** (bosatt i Kanada). Moderator:

Jonas Ellerström.

Språk: engelska

I samarbete med Schweiziska Ambassaden, Pro Helvetia och AIEQ (association des études québécoises)

14.00-15.00 Rum för poesi

En timme Rumänien

Ioana Nicolaie (Inger Johansson läser), **Aase Berg**, **Ioan Es. Pop** (Bengt Berg läser på svenska), **Dinu Flămând** (Bengt Berg läser på svenska)

14.20-14.40 Internationella torget

Behandlingen av romer – ett europeiskt dilemma

Det råder en öppen diskriminering av romer i Europa och de lever ofta i ett ekonomiskt och socialt utanförskap.

Medv.: **Dezideriu Gergely**, **Bagir Kwiek** och **Aaron Israelson**.

Språk: engelska

I samarbete med Sensus studieförbund

14.30-15.00 Rumäniens monter C02:02

Politiska myter i postkommunistiska Rumänien

Anamaria Dutceac Segesten, filosofiedoktor i statsvetenskap, berättar om de politiska myter som har grundat den rumänska nationalidentiteten efter kommunismens fall.

15.00-15.45 Seminarielokal H1, plan 2

Himlen i magen

Ioana Nicolaias *Himlen i magen* är en prosalyrisk dagbok över en 25-årig kvinnas första graviditet. I djärvt egensinniga bilder kombinerar författaren kroppens förändringar, fostrets tillväxt med minnen från sin barndom och röster från andra kvinnors upplevelser av graviditeten. *Himlen i magen* blev – i kraft av sin stil och sitt ämne – en litterär händelse i Rumänien när den gavs ut. Nicolaias samtalar med **Aase Berg**, som i första delen av sin uppmärksammade mammatrilogi, *Forsla fett*, beskriver en graviditet inifrån fosterlivet där det djuriska och mänskliga ingått i en symbios. Moderator: **Madeleine Grive**, chefredaktör på tidskriften 10TAL.

I samarbete med 10TAL Bok

15.15-16.00 Rumäniens monter C02:02

Minnet som en form av rättvisa

I år är det 20 år sedan man grundade Minnesmärket över kommunismens offer i Sighet, den första institutionen av sitt slag i världen. **Romulus Rusan**, författare och grundare till Minnesmärket, berättar om kampen om att hålla minnet av kommunismens offer vid liv.

16.00-16.30 Rumäniens monter C02:02

Att börja om i ett nytt land

Hur är det att komma till Sverige från Rumänien idag, jämfört med för flera decennier sedan? **Monica Cristea**, styrelseledamot och lärare vid RIFFI, har bjudit in gäster för ett samtal om sina erfarenheter av migration och integration med fokus på Sverige och Rumänien. Monica Cristea är född i Rumänien och flyttade till Sverige 1993. Monica engagerar sig i ideellt arbete som avser att öka invandrarkvinnors förståelse för svenska samhället, samt att stärka kvinnors ställning i samhället och att väcka medvetenhet angående invandrarkvinnornas potential.

I samarbete med RIFFI - Riksförbundet Internationella Föreningar för Invandrarkvinnor

16.30-17.00 Rumäniens monter C02:02

Berättelser på jakt efter en annan värld – Boken och biblioteket som hemvist för människans möjligheter

Norman Manea, Ingemar Nilsson.

Språk: engelska

I samarbete med 2244

17.00-17.20 Seminarielokal H1, plan 2

Postmodern röst från Rumänien

Mircea Cărtărescu är en av Rumäniens ledande poeter, essäister och romanförfattare, med ett flertal böcker översatta till svenska. *Travesti* är en tät liten roman om minnen, hallucinationer och drömmar. Samtalspartner: **Gunnar Nirstedt**, förläggare.

Språk: engelska

Arr. Albert Bonniers Förlag

17.30-18.00, Rumäniens monter C02:02

Release för 10TAL #14

Tidskriften 10TAL presenterar sitt senaste nummer fyllt med ny rumänsk poesi, i svensk översättning av Aimée Delblanc och Dan Shafran. Samtal och uppläsningar av **Mircea Cărtărescu** och **Ioana Nicolaias**.

Språk: svenska och engelska

I samarbete med 10TAL Bok

SÖNDAG 29 september

11.00-11.20 Internationella torget

"Vad är det du viskar?"

Om *Viskningarnas bok* och det armeniska folkets öden under det gångna seklet. Samtal mellan författaren **Varujan Vosganian** och förläggaren **Ingemar Nilsson**.

Språk: engelska

I samarbete med 2244

11.00-11.30 Litteraturscenen

Se tillbaka med ömhet: Författaren i samtal med översättaren

Medv.: **Cătălin Dorian Florescu** och **Ulrika Junker Miranda**.

Språk: engelska

Arr. Författarcentrum och Sveriges Författarförbund

11.30-12.00 Rumäniens monter C02:02

Rättelser till paradiset. Samtida rumänsk poesi: **Marin Sorescu, Gabriela Melinescu, Daniela Crăsnaru**

Medv.: Daniela Crăsnaru, Jonas Ellerström, Dan Shafran

Språk: engelska

I samarbete med Ellerströms förlag

12.00-12.45 Seminarielokal H1, plan 2

Berättandets psykologi

Rumänsk-schweiziske **Cătălin Dorian Florescu** räknas som en av de viktigaste tyskspråkiga författarna idag. I hans färgstarka familjeepos *Jacob beslutar sig för att älska* väver den psykologiskt skolade författaren skickligt samman ett stycke rumänsk och europeisk historia med huvudpersonens dramatiska upplevelser under första hälften av 1900-talet. Ett centralt tema i boken är människans förmåga att överleva under extremt svåra omständigheter utan att förlora förståndet och hoppet. Vilken betydelse har tidigare generationers upplevelser? Kan kärleken övervinna allt?

Moderator: **Klas-Göran Karlsson**, professor i historia.

Språk: engelska

I samarbete med Schweiziska Ambassaden, Pro Helvetia och 2244

13.00-13.30 Rumäniens monter C02:02

Översättningar från rumänska till svenska

Medv.: **Inger Johansson, Dan Shafran** och **Ingmar Söhrman**

Den rika rumänska litteraturen är förhållandevis okänd i Sverige. Coeckelberghs förlag publicerade på 70-talet ett antal romaner, men annars är det på senare år som ett antal böcker översatts. Är det svårt att översätta den rumänska litterära verkligheten till svenska eller varför är den inte bättre känd?

13.30-14.00 Rumäniens monter C02:02

Den flygande röda katten träffar barnen

En röd, flygande katt bjuder in barnen att vara med på en fantasifull workshop i sällskap av **Cristiana Radu** och **Irina Dobrescu** från Clubul Ilustratorilor, den rumänska illustratörsklubben.

I samarbete med pionier press

Utställningar på Bokmässan

- **Torsdag 26 september – söndag 29 september**

G hallen, vid Se Människan, plan 2

Utställningen *Minnet som en form av rättvisa*

I år är det 20 år sedan man grundade Minnesmärket över kommunismens offer i Sighet, den första institutionen av sitt slag i världen. Rumänska kulturinstitutet bjuder under mässans gång till en utställning som bara är en liten del av kampen om att hålla minnet av kommunismens offer vid liv.

Tips: Romulus Rusan, författare och grundare till Minnesmärket, berättar om utställningen i Rumäniens monter C02:02, lördagen den 28 september mellan kl. 15.15-16.00.

- **Torsdag 26 september – söndag 29 september**

G hallen, vid seminarielokal G4, plan 2

Utställningen *Se vad vi gör! Rumänska illustratörsklubben berättar.*

Rumänska illustratörsklubben, Clubul Ilustratorilor, besöker Sverige för första gången i samband med Bokmässan och ställer ut både på mässan och på Rumänska kulturinstitutet i Stockholm under hösten. Över trettio nufida illustratörer bidrar till utställningen med bilder och objekt. Förutom klubbens illustratörer finns en särskild inbjuden gäst, den 83-åriga Livia Ruz, rumänsk illustration- och tecknade seriers grand old lady, som kommer att lansera en ny seriealbum, utgiven av pionier press. Albumets huvudpersoner, tvillingarna Misu och Kati, hjälper Askungen att snabbare få sin prins som lever i ett kungadöme som påminner om diktatorn Ceaușescus Rumänien. En röd bevingad katt, klubbens maskot och logotype, kommer att dyka upp under olika evenemang och aktiviteter som äger rum i samband med Clubul Ilustratorilor Sverigebesök och bjuder in till en resa i fantasins värld.

I samband med utställningen ges ut en illustrerad album med en kort introduktion om rumänsk illustration med bidrag från Herbert Gruenwald, Ioana Gruenwald, Roxana Jeler och Igor Mocanu.

I samarbete med pionier press och Clubul Ilustratorilor